

Modlit se a mít rád, znamená bdít

Homilie papeže při mši na 1. neděli adventní, baz. sv. Petra

Dnešní čtení nám pro adventní dobu nabízejí dvě klíčová slova: *blízkost* a *bdění*. Boží blízkost a naše bdění. Zatímco prorok Izaiáš říká, že Bůh je nám nablízku, Ježíš nás v evangeliu vybízí, abychom Jej bděle očekávali.

Blízkost. Na začátku Izaiáš tyká Bohu: »Ty, Hospodine, jsi náš otec« (Iz 63,16). A pokračuje: »Od věků nikdo neslyšel [...] že by bůh mimo tebe, tak jednal s těmi, kdo v něho doufají« (64,3). Na mysl přicházejí slova z Deuteronomia: kdo je »tak blízko, jako je nám nablízku Hospodin, náš Bůh, kdykoli ho vzýváme?« (Dt 4,7). Advent je čas *upamatování* na blízkost Boha, který sestoupil k nám. Prorok však zachází dál a prosí Boha: »Kéž bys protrhl nebe a sestoupil« (Iz 64,1). Také v Žalmu jsme prosili: »vrať se, shlédni a přijď nás zachránit« (Žl 79,3.15). »Bože, *pospěš mi na pomoc*« - to je častý začátek naší modlitby. Prvním krokem víry je říci Pánu, že potřebujeme Jeho blízkost.

Rovněž prvním poselstvím adventu a liturgického roku je uznat, že Bůh je blízko, a říci: „Přiblíž se ještě!“. On k nám chce přijít, avšak nabízí a nenutí. Je na nás, abychom Mu neúnavně říkali: „Přijď!“. Ježíš, jak nám připomíná advent, přišel mezi nás a přijde znovu na konci časů. Ptejme se však, k čemu tyto příchody, nepřijde-li dnes do našeho života? Pozvěme Jej. Osvojme si typickou adventní invokaci: »Přijď, Pane Ježíši« (Zj 22,20). Můžeme tak činit na začátku každého dne a opakovat pokaždé před setkáními, před studiem, prací a před rozhodnutími, která máme přijmout, v důležitých chvílích a ve chvílích zkoušky: *Přijď, Pane Ježíši*.

Takto, vzýváním Jeho blízkosti, budeme cvičit svoji *bdělost*. Markovo evangelium nám dnes nabízí závěrečnou část poslední Ježíšovy promluvy, zhuštěné do jediného slova: »Bděte!« Pán jej opakuje čtyřikrát v pěti verších (srov. Mk 13,33-35.37). Je důležité setrávat v bdění, protože jediným životním pochybením se ztrácíme v tisíce věcí a nevšimneme si Boha. Svatý Augustin říká: „*Timeo Iesum transeuntem*“ (*Sermones*, 88,14,13) - obávám se, že Pán půjde kolem a já Jej nepoznám.“ Jsme přitahováni svými zájmy, rozptylováni spoustou marností a hrozí nám, že ztratíme to podstatné. Proto dnes Pán opakuje »všem: Bděte!« (Mk 13,37).

Máme-li však bdít, pak to znamená, že je noc. Ano, nyní nežijeme ve dne, ale v očekávání dne, v temnotách a námahách. Den přijde, až budeme s Pánem. Přijde, neklesejme na mysl. Noc přejde, povstane Pán a bude nás soudit Ten, který pro nás zemřel na kříži. Bdít znamená čekat na to, nenechat se zdolat sklíčeností a *žít v naději*. Jako jsme před svým narozením byli očekáváni těmi, kdo nás milovali, jsme nyní očekáváni vtělenou Láskou. A jsme-li očekáváni v nebi, proč žít pro pozemské požadavky? Proč se trmácet pro trochu peněz, pověsti, úspěchu a všeho toho, co pomíjí? Proč ztrácet čas stížnostmi na noc, když nás očekává denní světlo? Proč hledat „pány“ kvůli povýšení a kariéře? Všechno pomíjí. Pán praví? Bděte.

Avšak být bdělými je obtížné: v noci se chce přirozeně spát. Nedokázali to Ježíšovi učedníci, které Ježíš nabádal, aby bděli »navečer, o půlnoci, za kuropění a ráno« (srov. v. 35). Právě v oněch hodinách nebyli bdělí: navečer během poslední večeře zradili Ježíše; o půlnoci usnuli; za kuropění zapřeli; ráno Jej nechali odsoudit k smrti. Avšak i my můžeme upadnout do apatie. Existuje nebezpečný spánek, totiž *spánek průměrnosti*. Dostavuje se, když zapomeneme na první lásku a jdeme dál netečně, hledíce si pouze poklidného života. Bez podnětů lásky k Bohu, bez čekání na Jeho novost se upadá do prostřednosti, vlažnosti a mondénnosti. A tak koroduje víra, protože víra je opakem prostřednosti, je vroucí touhou po Bohu, je neustálou snahou o obrácení, je odvahou lásky a vždycky se ubírá vpřed. Víra není voda, která hasí, nýbrž oheň, který pálí; není tisící prostředek pro toho, kdo je stresován, nýbrž milostný příběh pro toho, kdo je zamilován! Proto Ježíš nejvíce opovrhne vlažností (srov. Zj 3,16). Je zřejmé, že Bůh opovrhne vlažnými.

Jak se tedy můžeme probudit ze spánku průměrnosti? *Bdělostí modlitby*. Modlitba rozžihá světlo v noci. Modlitba dává procitnout z vlažnosti horizontálního života, pozvedá pohled vzhůru, uvádí nás do souladu s Pánem. Modlitba umožňuje Bohu, aby nám byl nablízku, a proto vysvobozuje ze samoty a dává naději. Modlitba okysličuje život. Jako nelze žít bez dýchání, tak nelze být křesťany bez modlitby. A velice je zapotřebí křesťanů, kteří bdí za ty, kdo spí, křesťanů, kteří se klanějí, přimlouvají a ve dne v noci předkládají temnoty dějin Ježíši, který je světlem světa. Je zapotřebí těch, kteří se klanějí. Pozbyli jsme poněkud

smyslu pro adoraci, pro přebývání s Pánem ve ztišení a klanění. A v tom je ta průměrnost, vlažnost.

Pak existuje druhý spánek nitra: *spánek lhostejnosti*. Kdo je lhostejný, vidí všechno stejně, jako v noci, a nezajímá se, kdo stojí vedle něho. Kroužíme-li pouze kolem sebe a svých potřeb ve lhostejnosti vůči ostatním, snáší se do srdce noc. Srdce potemní. Záhy se objevují stížnosti na všechno, potom pocit, že se nám ode všech dostává příkoří, a nakonec se kují pikle o všem. Lamentování, ukřivděnost a komploty. Je to řetězec. Zdá se, že tato noc sestoupila dnes na mnohé, kteří se starají o sebe a nikoli o druhé.

Jak procitnout z tohoto spánku lhostejnosti? *Bdělostí činnorodé lásky*. Láska je pulzujícím srdcem křesťana. Jako není života bez pulzu, tak není křesťan bez lásky. Někomu se zdá, že vnímat soucit, pomáhat a sloužit je záležitost pro zoufalce! Ve skutečnosti jedině ta vítězí, protože je už zaměřena k budoucnosti, k Pánovu dni, kdy všechno pomine a zůstane pouze láska. Prokazováním milosrdenství se přibližujeme Pánu. Dnes jsme o to prosili ve vstupní modlitbě: „*ať konáme spravedlivé skutky a připravujeme se na setkání s Kristem, který přijde*“ (*Rímský misál, Vstupní modlitba z 1. neděle adventní*). Vůle jít v ústrety Kristu dobrými skutky. Ježíš přijde, a cestu k Němu vyznačují skutky milosrdné lásky.

Drazí bratři a sestry, modlit se a mít rád, znamená bdít. Když se církev klaní Bohu a slouží bližnímu, nežije v noci. I když je unavená a zkoušená, kráčí vstříc Pánu. Vzávejme Jej: „Přijď, Pane Ježíši, potřebujeme Tě. Pojď k nám blíž! Ty jsi světlo: probud' nás ze spánku průměrnosti, probud' nás z temnot lhostejnosti. Přijď, Pane Ježíši, dej našim roztěkaným srdcím bdělost, učiň ať vnímáme touhu modlit se a nezbytnost milovat.“